

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 1/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

Wzór
RAPORT SAMOOCENY¹

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI)

Nazwa szkoły wyższej:

Uniwersytet Jagielloński

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek

Wydział Filozoficzny

Nazwa ocenianego kierunku: Religioznawstwo – interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata.

- Poziom/y kształcenia: I i II
- Forma/y studiów: stacjonarne
- obszar/obszary kształcenia oraz dziedzina/dziedziny nauki i dyscyplina/dyscypliny naukowe², do których odnoszą się efekty kształcenia, wskazane w uchwale senatu uczelni.

L.p.	Nazwa obszaru	Dziedziny nauki	Dyscypliny naukowe	Punkty ECTS ³	
				liczba	%
1	Obszar nauk humanistycznych	Nauki humanistyczne	Religioznawstwo	I stopień – 132 II stopień - 86	78

¹ Wykaz dokumentów, które należy dołączyć do raportu samooceny, lub które należy przygotować do wglądu w czasie wizytacji zawiera Załącznik nr 2.

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

³ Dotyczy kierunków przyporządkowanych do więcej niż jednego obszaru kształcenia.

2	Obszar nauk społecznych	Nauki społeczne	Socjologia Psychologia	I stopień – 51 II stopień – 34	22

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Lech Trzcionkowski	dr hab./adiunkt z habilitacją/Dyrektor Instytutu
Andrzej Szyjewski	prof. dr hab. / profesor / Kierownik studiów I i II stopnia
Robert Czyżykowski	z-ca Dyrektora ds. studenckich
Aneta Czernatowicz-Kukuczka	Pełnomocnik Dziekana Wydziału Filozoficznego ds. ewaluacji jakości kształcenia

Spis treści

Wskazówki ogólne do raportu samooceny.....	5
Prezentacja uczelni/jednostki	6
Część I - samoocena jednostki w zakresie spełniania kryteriów oceny jakości kształcenia na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.....	7
1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
1.1. Koncepcja kształcenia.....	7
1.2. Badania naukowe w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki związanej/związanych z kierunkiem studiów.....	13
Zakład Socjologii Religii	13
1.3. Efekty kształcenia	15
2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.....	18
2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia.....	18
2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia.....	21
2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się.....	24
3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.....	25
3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia.....	25
3.2. Publiczny dostęp do informacji	26
4. Kadra prowadząca proces kształcenia	27
4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry.....	27
4.2. Obsada zajęć dydaktycznych	27
4.3. Rozwój i doskonalenie kadry.....	27
5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	28
6. Umiejdzynarodowienie.....	29
7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	30
7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa.....	30
7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne.....	31
Zasoby biblioteczne i informacyjne	31
7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury	31
8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	31
8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia.....	31
8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów	32
Część II - Perspektywy rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów.....	32
Część III - załączniki.....	35
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	35
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	35
Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny.....	35
Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596).....	36
Tabela 4. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone rozporządzeniem Ministra Nauki i	

Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596).....	38
Tabela 5. Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych	39
Tabela 6. Moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta kompetencji inżynierskich / Moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela	42
Tabela 7. Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku studiów	42
Tabela 8. Informacja o programach/zajęciach prowadzonych w językach obcych	43

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowany przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni stanowi jedno z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów (oceny programowej). Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu kształcenia na tym kierunku studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu do szczegółowych kryteriów oceny programowej przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu kształcenia i jego realizacji przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny uchwalonym przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zawarte zostały wskazówki dotyczące opracowania raportu (oznaczone kursywą). Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające poszczególnym kryteriom oceny programowej, do których odniesienie się umożliwi dokonanie ich pełnej samooceny.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Wyłącznym ich celem jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Prezentacja uczelni/jednostki⁴

Religioznawstwo (*Study of Religion/s, Religious Studies*) jest międzynarodowo uznaną, autonomiczną dyscypliną naukową i kierunkiem studiów obecnym na czołowych uniwersytetach świata, chociaż ze względu na przedmiot swoich badań – religię i różne formy światopoglądu – wykazuje zróżnicowanie w definiowaniu swoich granic i relacji do innych nauk. Obecnie Instytut Religioznawstwa jest jedyną polską placówką prowadzącą studia zarówno I, jak i II stopnia na kierunku *Religioznawstwo – interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata* oraz studia doktorskie w zakresie religioznawstwa.

Instytut Religioznawstwa jest jednostką wewnętrzną Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, w ramach którego funkcjonuje 5 instytutów: Filozofii, Socjologii, Pedagogiki i Psychologii i Religioznawstwa oraz Katedra Studiów Porównawczych Cywilizacji. Na wysoki prestiż Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, składa się tradycja, prowadzenie badań na najwyższym poziomie oraz bardzo wysoki poziom dydaktyki doceniany przez pracodawców. Podczas ostatniej ewaluacji Wydział Filozoficzny uzyskał kategorię A+.

Instytut ma dużą autonomię w określaniu swojej strategii rozwoju przy wsparciu władz Wydziału. Przyjęta w 2016 roku uchwała *Główne kierunki rozwoju Instytutu* jest zgodna ze *Strategią Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego na lata 2014-2020* i rozwija określoną w niej misję i cele strategiczne. Misją Instytutu Religioznawstwa jest prowadzenie badań naukowych oraz unikalnego w Polsce kierunku studiów w ramach dyscypliny *Nauki o kulturze i religii* (według nowej klasyfikacji dyscyplin naukowych).

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz jej konsekwencje sprawiają, że informacje charakteryzujące strukturę organizacyjną uczelni mogą stać się nieaktualne z dniem 30.09.2019 roku po przyjęciu nowego Statutu UJ.

---

⁴ Poprzez jednostkę należy rozumieć podstawową jednostkę organizacyjną uczelni.

Część I - samoocena jednostki w zakresie spełniania kryteriów oceny jakości kształcenia na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

Wypracowana w Instytucie Religioznawstwa koncepcja kształcenia łączy wieloletnią tradycję prowadzenia unikalnego kierunku (studia magisterskie od 1980) z potrzebą twórczego dostosowania programu do zmieniających się warunków prawnych, oczekiwań studentów oraz potrzeb otoczenia społecznego. Reformy programów studiów są formułowane w wyniku przyjęcia i realizacji:

- Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego na lata 2014-2020;
- uchwał Rady Instytutu, zwłaszcza uchwały *Główne Kierunki Rozwoju Instytutu Religioznawstwa w latach 2016-2020*;
- corocznych raportów Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia;
- rekomendacji Komisji Programowej.

IR UJ jest najstarszą polską instytucją uniwersytecką prowadząca studia religioznawcze, a z jego doświadczeń i wypracowanych rozwiązań edukacyjnych korzystają organizatorzy studiów w innych krajowych (Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika) i zagranicznych (Uniwersytet w Pardubicach) ośrodkach. Instytut dostarcza również wykształconej religioznawczo kadry naukowo-dydaktycznej.

ZAŁOŻENIA KONCEPCJI KSZTAŁCENIA I JEJ ZWIĄZEK Z GŁÓWNYMI CELAMI STRATEGICZNYMI UCZELNI

Strategiczny cel UJ zakładający integrację działalności Uniwersytetu w dydaktyce i badaniach naukowych realizujemy poprzez koordynację obu form działalności w ramach zakładów (na poziomie subdyscyplin religioznawczych) oraz Instytutu (na poziomie dyscypliny).

Cele szczegółowe wyznaczone w Strategii Rozwoju Uniwersytetu realizujemy poprzez:

- stały monitoring, refleksję i korektę programów kształcenia w celu zwiększenia atrakcyjności oferty dydaktycznej w ramach systemu poprawy jakości dydaktyki (2.1);
- doskonalenie systemu rekrutacji poprzez działania promocyjne instytutu połączone z podwyższaniem wymagań od kandydatów (2.2);
- realizację postulatu kształcenia się przez całe życie poprzez prowadzenie programu 30+ (2.3);
- stałą poprawę skuteczności wewnętrznego systemu doskonalenia (2.4).

Realizując misję Uniwersytetu Jagiellońskiego wytyczania nowych kierunków myśli poprzez najwyższej jakości badania i nauczania koncepcja studiów religioznawczych wypracowana w Instytucie Religioznawstwa bierze pod uwagę charakter współczesnego religioznawstwa jako:

- multi-/interdyscyplinarnego pola badawczego integrującego podejścia empiryczne do religii i innych form światopoglądów (duchowość, ateizm, agnostycyzm);

- dyscypliny naukowej stosującej metody jakościowe i ilościowe z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych, której celem jest opis, rozumienie i wyjaśnianie zjawisk charakteryzowanych jako religijne oraz porównywanie ich i klasyfikowanie w ramach teorii religii.

W warunkach polskich należy uwzględnić dodatkowe czynniki:

- brak nauki o religii jako samodzielnego przedmiotu w programach szkolnych;
- dominacja dyskursu teologicznego o religii w polskiej przestrzeni publicznej.

Z tych uwarunkowań wynika:

- brak specjalizacji nauczycielskiej, a w zamian za to skupienie się na kształceniu wysokiej klasy ekspertów o ugruntowanej świadomości metodologicznej; studenci mają możliwość zdobycia uprawnień pedagogicznych w ramach odrębnego programu Studium Pedagogicznego UJ
- społeczna potrzeba rozwijania niekonfesyjnej, empirycznej nauki o religii oficjalnie uznana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poprzez przypisanie religioznawstwa do dyscypliny *Nauki o kulturze i religii* odrębnej od dziedziny *Nauk teologicznych*.

Uwzględniając międzynarodowe doświadczenia studiów religioznawczych oraz uwarunkowania polskiego systemu szkolnictwa przyjmujemy założenie, że program studiów religioznawczych wymaga:

- interdyscyplinarnego i wszechstronnego wykształcenia w zakresie wiedzy empirycznej o religiach,
- stosowania różnych podejść teoretycznych do przedmiotu
- umiejętności aplikowania metod jakościowych i ilościowych oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.

KONCEPCJA KSZTAŁCENIA NA STUDIACH I STOPNIA

Studia I stopnia na kierunku *Religioznawstwo – interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata* przygotowują do:

- a) kontynuacji nauki na studiach II stopnia, prowadzonych na kierunkach humanistycznych i społecznych w Polsce i za granicą;
- b) podjęcia aktywności w zawodzie religioznawcy w instytucjach oświatowych, administracji publicznej i samorządzie terytorialnym, w instytucjach życia publicznego i organizacjach państwowych i pozarządowych, w instytucjach prywatnych i non profit w charakterze specjalisty w zakresie popularyzacji wiedzy i edukacji, doradztwa i ekspertyz w kwestiach związanych z różnorodnością religijną i kulturą i zapobieganiem konfliktom światopoglądowym i ich rozwiązywaniem.

Instytut Religioznawstwa dąży do wyposażenia absolwentów studiów licencjackich w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do osiągnięcia tych celów. Środkami do ich osiągnięcia są:

- uzyskanie wiedzy o najważniejszych zjawiskach religijnych w kontekście społecznym i kulturowym w perspektywie nauk humanistycznych i społecznych;

- poznanie głównych tradycji religijnych (religie tradycyjne, religie antyczne, judaizm, chrześcijaństwo, islam, hinduizm, buddyzm) w perspektywie historycznej i porównawczej;
- opanowanie języka wybranej tradycji religijnej umożliwiające rozumienie tekstu oryginalnego i tłumaczenie tekstów sakralnych na język polski;
- umiejętność porównywania systemów religijnych i klasyfikowania zjawisk religijnych.

Do tego należy dodać cele wynikające z ogólnoakademickiego profilu studiów:

- umiejętność krytycznego myślenia wykorzystującego dorobek dyscypliny,
- umiejętność prowadzenia badań naukowych: definiowania pojęć i formułowania problemów w konceptualnych ramach współczesnych teorii religii;
- poznanie i umiejętność stosowania metod jakościowych i ilościowych;

Po pomyślnym ukończeniu studiów I stopnia absolwenci mogą jako religioznawcy prowadzić samodzielnie prace w zakresie doradztwa i przygotowania ekspertyz w kwestiach związanych z różnorodnością religijną i kulturową, a zwłaszcza:

- badania naukowe w zakresie zjawisk religijnych zarówno na przestrzeni dziejów jak i we współczesnym społeczeństwie;
- ekspertyz i konsultacji specjalistycznych (dla instytucji rządowych, pozarządowych, dyplomacji, misji wojskowych, jednostek zajmujących się sprawami imigracji, mediów, wydawnictw, wymiaru sprawiedliwości, personelu medycznego, firm – to jest wszystkich, którzy stykają się z zagadnieniem religii w wymiarze zarówno teoretycznym, jak i praktycznym);
- analiz kwestii religijnych w prawodawstwie i ustawodawstwie;
- informacji społecznej i archiwizowania danych o religiach zarówno w przeszłości, jak i teraźniejszości.

KONCEPCJA KSZTAŁCENIA NA STUDIACH II STOPNIA

Celem studiów II stopnia na kierunku *Religioznawstwo – interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata* jest wykształcenie wysokiej klasy specjalistów przygotowanych do:

- kontynuowania badań naukowych na studiach III stopnia;
- podjęcia pracy w obszarze nauki, edukacji, kultury i administracji, na stanowiskach wymagających samodzielności, odpowiedzialności i gotowości do podejmowania decyzji, a także pełnienia funkcji kierowniczych, tak na polskim, jak i na zagranicznym rynku pracy, w charakterze specjalisty w zakresie popularyzacji wiedzy i edukacji, doradztwa i ekspertyz w kwestiach związanych z różnorodnością religijną i kulturową oraz zapobieganiem konfliktom światopoglądowym i ich rozwiązywaniem

Instytut Religioznawstwa dąży do wyposażenia absolwentów studiów magisterskich w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do osiągnięcia założonych celów.

Środkami do ich osiągnięcia są:

- uzyskanie wszechstronnej wiedzy i dogłębnego rozumienia zjawisk religijnych w kontekście społecznym i kulturowym w perspektywie nauk humanistycznych i społecznych;
- pogłębione poznanie wybranych tradycji religijnych;
- umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, w tym twórczego formułowania i rozwiązywania problemów w konceptualnych ramach współczesnych teorii religii z wykorzystaniem właściwych metod jakościowych i ilościowych;

Studia magisterskie mają charakter specjalizacyjny. W ramach studiów II stopnia funkcjonują obecnie cztery specjalizacje: *Antropologia religii*, *Mity i idee religijne*, *Współczesne badania religii*, oraz *Religia, kultura, media*. Zróżnicowanie treści kształcenia dostosowane do profilu absolwentów pozwala na wykształcenie specjalistów wyposażonych w unikalną wiedzę ekspercką niezbędną do prawidłowego funkcjonowania współczesnego społeczeństwa i kształtowania życia kulturalnego.

Profil absolwenta specjalizacji „Antropologia religii”

Absolwent specjalizacji „Antropologia religii” zyskuje umiejętność identyfikowania, opisywania i interpretowania zjawisk religijnych w perspektywie kulturowej. Opanowuje warsztat badawczy odpowiedni do badania stanu i dynamiki procesów religijnych współczesnego świata. Absolwent potrafi dostrzegać różnorodność tradycji i wartości, co stanowi dobry punkt wyjścia do pracy zarówno w dziennikarstwie, jak i edukacji różnych szczebli, czy – w warunkach wielokulturowości – w administracji publicznej. Znajomość mechanizmów rządzących modelami symbolicznymi może być również traktowane jako przygotowanie do pracy w branżach związanych z reklamą i PR.

Profil absolwenta specjalizacji „Mity i idee religijne”

Specjalizacja pozwala na pogłębienie wiedzy z zakresu mitów i idei religijnych dla licencjatów religioznawstwa. Jednocześnie stanowi uzupełnienie wiedzy dla licencjatów innych kierunków: filologii, historii, politologii, kulturoznawstwa itp. Ukończenie specjalizacji pozwala na samodzielne prowadzenie badań filologiczno-historycznych w zakresie historii mitów i idei religijnych oraz badań nad przekazami religijnymi. Zapewnia też dodatkową wiedzę i umiejętności niezbędne do profesjonalnego wykonywania zawodu publicysty, krytyka literatury i sztuki, krytyka teatralnego i filmowego, a także do pełnienia funkcji redaktora publikacji o profilu religioznawczym. Uzupełnia też wykształcenie osób pracujących w instytucjach zajmujących się dziedzictwem kulturowym oraz w instytucjach edukacyjnych.

Profil absolwenta specjalizacji „Współczesne problemy religii”

Absolwenci tej ścieżki specjalizacyjnej przygotowani będą do pracy w środowiskach mniejszości religijnych, w obszarze działalności organizacji pozarządowych skierowanych na rzecz budowania tolerancji religijnej. Ukończenie ścieżki daje też podstawowe przygotowanie

do pracy w mediach w zakresie tematycznym obejmującym współczesne problemy religii. Ścieżka może być także uzupełnieniem wiedzy dla nauczycieli w zakresie problemów religijnych współczesnego społeczeństwa.

Profil absolwenta specjalizacji „Religia, kultura, media”

Student dysponuje umiejętnością nieszablonowego, elastycznego, kreatywnego myślenia o religii i kulturze oraz aktywnego współuczestnictwa w wytwarzaniu wiedzy i oddziaływania na procesy społeczne poprzez różne formy zaangażowania. Absolwenci specjalizacji będą mogli podjąć pracę w instytucjach kultury, mediach, organizacjach pozarządowych, biznesie oraz instytucjach publicznych, których działalność wymaga wysokich kompetencji kulturowych, umiejętności analizy informacji oraz jasnej i krytycznej analizy wyników badań.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I CELE POLITYKI JAKOŚCI ORAZ WPŁYW JEJ REALIZACJI NA DOSKONALENIE KONCEPCJI KSZTAŁCENIA

Polityka projakościowa na Uniwersytecie Jagiellońskim realizowana jest w ramach Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia (USDJK), któremu wytyczono następujące cele:

- doskonalenie kształcenia oferowanego studentom,
- wspomaganie polityki kadrowej,
- kształtowanie postaw projakościowych w środowisku uczelnianym oraz budowanie kultury jakości,
- motywowanie pracowników i studentów do doskonalenia jakości nauczania i uczenia się,
- informowanie o działalności dydaktycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego i osiągniętych efektach kształcenia,
- podnoszenie konkurencyjności i atrakcyjności Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na poziomie wydziału cele te realizowane są przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia (WZDJK), w skład którego wchodzi przedstawiciele/przedstawicielki poszczególnych jednostek wydziału oraz przedstawiciel(ka) doktorantów oraz studentów. WZDJK przewodzi pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia.

Zalecenia WZDJK są rozpatrywane i wdrażane na poziomie instytutu przez Kierunkową Komisję ds. Jakości Kształcenia (KKJK)

W celu doskonalenia kształcenia oferowanego studentom oraz realizacji pozostałych założeń uniwersyteckiej polityki projakościowej instytut podejmuje następujące działania:

- powołanie Komisji Programowej, której celem jest przegląd programów studiów oraz przygotowanie propozycji dla Rady Instytutu;
- opracowanie dydaktyczno-naukowej strategii rozwoju instytutu w perspektywie kilku lat, której podporządkowana jest strategia zatrudnienia;

- opracowanie rocznych raportów z przeglądu programów kształcenia, które są przedkładane WZDJK;
- uczestnictwo w spotkaniach dyrektorów instytutów z WZDJK, których przedmiotem jest analiza przedstawionych raportów oraz omówienie planowanych działań doskonalących podejmowanych na poziomie instytutu;
- zamieszczanie w ofercie dydaktycznej kursów kształcących kompetencje i umiejętności niezbędne na rynku pracy;
- uwzględnianie głosów interesariuszy zewnętrznych w procesie opracowywania koncepcji kształcenia;
- kształtowanie wśród studentów postawy odpowiedzialności za rozwijanie kultury projekcyjnej na Wydziale i na UJ: współudział w tworzeniu programów kształcenia, przypomnienie o znaczeniu oceny zajęć dydaktycznych dla podnoszenia poziomu kształcenia
- poszerzanie oferty dydaktycznej poprzez realizację programów edukacyjnych realizowanych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i odpowiadającymi na zapotrzebowanie otoczenia społeczno – gospodarczego. Przykładem takiego programu może być **Paidagogos Pro** - Model Zwiększania Szans Absolwentów Kierunków Humanistycznych i Społecznych na Zatrudnienie i Zmiany Nastawienia Środowiska Społeczno-Gospodarczego Wobec Ich Potencjału Zawodowego (projekt współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój), który został opisany w dalszej części raportu;
- stosowanie wystandardyzowanych wytycznych dotyczących oceny prac dyplomowych, opracowanych przez WZDJK;
- współpraca dyrekcji z Pełnomocnikiem Dziekana WFz ds. ewaluacji jakości kształcenia w zakresie analizy oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Na podstawie dokonanych analiz typowane są osoby najlepiej oceniane, ale również zwracana jest uwaga na osoby, wobec których pojawiają się zastrzeżenia, celem ich weryfikacji i wyjaśnienia;
- opracowanie regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych;
- przeprowadzanie rozmów z pracownikami dotyczących poziomu realizowanych przez nich zajęć dydaktycznych, a także hospitacja zajęć prowadzonych przez osoby o niewielkim doświadczeniu dydaktycznym (w szczególności doktorantów);
- regularne spotkania dyrekcji z przedstawicielami studentów oraz dostępność dyrekcji dla ogółu studentów w trakcie cotygodniowych dyżurów;
- uczestnictwo pracowników w programach doskonalących warsztat dydaktyczny, np. w programie Ars Docendi;
- uczestnictwo pracowników w dydaktycznych stażach zagranicznych;
- informowanie o ofercie dydaktycznej instytutu poprzez zamieszczanie na stronie instytutu katalogu kursów oraz umieszczanie w systemie USOS sylabusów, zawierających szczegółowe opisy proponowanych kursów;
- aktywne angażowanie się w działania promocyjne organizowane na poziomie uniwersyteckim. Instytut promuje swoją ofertę podczas Dnia Otwartego UJ, Festiwalu

Nauki i Sztuki oraz Małopolskiej Nocy Naukowców. We wszystkie działania zaangażowani są również studenci i doktoranci;

1.2. Badania naukowe w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki związanej/związanych z kierunkiem studiów

Istniejący od 1974 roku Instytut Religioznawstwa jest najstarszą i jedyną w Polsce jednostką prowadzącą wszechstronne badania religioznawcze. Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego charakteryzuje prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, czego wyrazem jest uzyskanie kategorii A+ podczas ostatniej ewaluacji. Obecnie jest jedyną jednostką w Polsce posiadającą prawo do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego z zakresu religioznawstwa. W uchwale IR Główne kierunki rozwoju Instytutu Religioznawstwa za najważniejsze zadanie uznano zwiększenie potencjału naukowego i prowadzenie badań najwyższej jakości. Instytut dysponuje wysokiej kompetencji kadrami naukowymi specjalizującymi się we wszystkich dziedzinach religioznawstwa objętych programem nauczania. Zespół jest systematycznie uzupełniany i wzmacniany poprzez projekcyjną politykę zatrudniania na podstawie *Strategii rozwoju Instytutu Religioznawstwa* z zastosowaniem najwyższych standardów Europejskiej Karty Naukowca i europejskiego Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. W uzasadnionych merytorycznie przypadkach Instytut korzysta także z kompetentnych badaczy zatrudnionych w innych jednostkach UJ w celu ścisłego powiązania dydaktyki z prowadzeniem badań naukowych. Struktura Instytutu odzwierciedla podział dyscypliny na obszary badań oraz ściśle z tym powiązanego podziału kursów na bloki oraz specjalizacje:

Zakład Fenomenologii i Antropologii Religii

Badania pracowników Zakładu Fenomenologii i Antropologii Religii wiążą się przede wszystkim z próbami rekonstrukcji procesów myślenia i modelowania świata w zróżnicowanym kulturowo i przyrodniczo środowisku. Można wyróżnić cztery główne obszary zainteresowania:

- semiotyczne i kognitywne badania religijnych aspektów kultury;
- mit jako zjawisko uniwersalne dla ludzkich kultur, jego relacje z religią;
- mistycyzm i doświadczenia religijne w religiach świata (historycznych i tradycyjnych);
- rewaloryzacja metodologii religioznawczych w oparciu o współczesny stan wiedzy.

Zakład Fenomenologii i Antropologii Religii stanowi jednostkę zintegrowaną pod względem tak prowadzonej dydaktyki jak i działalności naukowej.

Zakład Socjologii Religii

Zakład Socjologii Religii prowadzi badania obejmujące szerokie spektrum problemów teoretycznych i empirycznych w ramach socjologii religii. Wśród tematów podejmowanych przez pracowników Zakładu na pierwszy plan wysuwają się: teoretyczne podstawy

społecznych badań religii, współczesne formy religijności i duchowości, procesy sekularyzacji, religijne aspekty śmierci, umierania i żałoby, religia a tożsamość kulturowa, narodowa i jednostkowa, religia w warunkach wielokulturowości i wzmożonych procesów migracji.

Zakład Psychologii Religii

Problematyka podejmowanych przez Zakład badań stanowi istotny wkład w rozwój Instytutu w zakresie prowadzonych badań empirycznych, zorientowanych wokół współczesnych problemów religii. Prowadzenie badań empirycznych o dobrej jakości wymaga pracy zespołowej, stąd też Zakład stale współpracuje w zespołach badawczych, zarówno wewnątrz Instytutu, z pracownikami i doktorantami innych Zakładów, a ponadto współpracuje z innymi jednostkami naukowymi w Polsce i za granicą. Obszary badawcze Zakładu obejmują następujące obszary:

- kulturowa psychologia religii
- psychodynamiczne podejście do psychologii religii
- Społeczno-poznawcza psychologia religii
- Nowe ruchy religijne i kulturowe w perspektywie psychologicznej
- Kliniczne aspekty religijności

Zakład służy swoimi kompetencjami agendom rządowym, organizacjom pozarządowym, międzynarodowym organizacjom zajmujących się problematyką migracji (np. UNESCO, IOM, UNHCR).

Zakład Historii Chrześcijaństwa

Zakład Historii Chrześcijaństwa specjalizuje się w badaniach nad historią chrześcijaństwa wszystkich denominacji oraz kwestiami związanymi z szeroko rozumianymi relacjami pomiędzy religią i polityką, ze szczególnym uwzględnieniem relacji państwo-Kościół i chrześcijaństwo a idee polityczne, oraz badania stereotypów religijnych. W ramach Zakładu prowadzone są badania szczegółowe na temat współczesnego katolicyzmu, prawosławia, Kościołów orientalnych, greko-katolicyzmu, Reformacji czy herezji średniowiecznych.

Zakład Historii Religii

Pracownicy Zakładu Historii Religii prowadzą badania nad dziejami religii i idei filozoficznych w trzech obszarach geograficznych – Morza Śródziemnego, Bliskiego Wschodu oraz subkontynentu indyjskiego. W tych ramach zainteresowania naukowe skupiają się na kilku zagadnieniach:

- historia religii oraz idei filozoficzno-teologicznych w wybranych kręgach kulturowych
- archeologia religii ze szczególnym uwzględnieniem religii starożytnej Grecji
- rytuał religijny, antropologia ofiary
- historiografia religioznawstwa w kontekście rozwoju nauk humanistycznych

- literatura i religia, teoria literatury i mediów – epos homerycki, mitologia klasyczna i jej recepcja

Pracownicy Zakładu wykorzystują w swych badaniach metody historyczno-filologiczne oraz teorię mediów, teorie literatury oraz semiotykę kultury. Integralną częścią pracy jest przygotowywanie wydań krytycznych oraz tłumaczeń z języków oryginalnych tekstów sakralnych opatrzonych komentarzem naukowym. Kompetencje językowe pozwalają im prowadzić seminaria i wykłady poświęcone źródłom sanskryckim, bengalskim, arabskim, greckim i łacińskim.

Zakład Filozofii Religii

Zakład Filozofii Religii prowadzi badania w wielu obszarach badawczych, które tworzą bogatą paletę możliwych sposobów filozoficznej analizy zjawiska religii. W zakładzie są również prowadzone badania nad metodologią badań humanistycznych. Po pierwsze rozwijana jest fenomenologiczno-hermeneutyczna tradycja badań nad religią, filozofii mitu, zwrotu teologicznego i lingwistycznego filozofii XX wieku.

1.3. Efekty kształcenia

EFEKTY KSZTAŁCENIA NA I STOPNIU STUDIÓW

Działania projakościowe w Instytucie Religioznawstwa zakładają stały monitoring programów studiów uwzględniający doświadczenia dydaktyczne pracowników, opinie studentów i potencjalnych pracodawców. W roku akademickim 2016/2017 ukończyliśmy prace nad reformą programu, w wyniku których zmieniono efektów kształcenia (Uchwała Senatu UJ nr 89/VI/2017). W obecnej postaci efekty kształcenia w spójny sposób odnoszą się do głównych celów sformułowanych w koncepcji kształcenia.

Cel 1: opanowanie wiedzy o najważniejszych zjawiskach religijnych w kontekście społecznym i kulturowym w perspektywie nauk humanistycznych i społecznych oznacza, że student:

- zna terminologię religioznawczą w języku polskim i angielskim [K_W03_HS]
- zna i rozumie rolę religii w kulturze [K_W01_HS]
- rozumie zależności między kształtowaniem się idei religijnych a zmianami w kulturze i społeczeństwie [K_W07H]
- ma elementarną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych [K_W08_S]

Cel 2: zdobycie wiedzy o głównych tradycjach religijnych w perspektywie historycznej i porównawczej oznacza, że student:

- zna główne tradycje religijne świata [K_W04_H]
- zna faktografię dotyczącą obecności idei religijnych w dziejach i kulturze Polski [K_W09_H]

Cel 3: umiejętność rozumienia tekstu oryginalnego i tłumaczenia tekstów sakralnych na język polski poprzez opanowanie języka wybranej tradycji religijnej oznacza, że student:

- potrafi samodzielnie tłumaczyć z wybranego języka obcego na język polski średnio trudny tekst religijny [K_U08_H]
- potrafi czytać i interpretować teksty religijne [K_U03_H]

Cel 4: nabycie umiejętności porównywania religii i klasyfikowania zjawiska religijnych oznacza, że student:

- zna terminologię religioznawczą w języku polskim i obcych
- zna główne tradycje religijne świata [ ]
- zna i rozumie główne kierunki i szkoły współczesnego religioznawstwa [H_W06_H]
- potrafi porównywać wybrane tradycje religijne zgodnie ze współczesną metodologią [K_U06_HS]

Cele wynikające z ogólnoakademickiego profilu kierunku wiążą się z refleksją nad tożsamością dyscypliny, historią i stanem współczesnym religioznawstwa oraz głównymi kierunkami jego rozwoju.

Cel 5: opanowanie umiejętności krytycznego myślenia wykorzystującego dorobek dyscypliny oznacza, że student:

- potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informację ze źródeł pisanych i elektronicznych [K_U01_HS]
- umie dobierać strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę [K_U09_H]

Cel 6: opanowanie umiejętności prowadzenia badań naukowych oznacza, że student:

- umie rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego [K_U05_H]
- umie formułować w mowie i na piśmie problemy badawcze [K_U07_H]
- potrafi prowadzić na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego [K_U11_HS]
- zna podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu religioznawstwa w relacji do nauk oraz o jego specyfice przedmiotowej i metodycznej [K_W02_HS]
- zna i rozumie główne kierunki i szkoły współczesnego religioznawstwa [K_W06_H]

EFEKTY KSZTAŁCENIA NA II STOPNIU STUDIÓW

Opis zakładanych efektów kształcenia studiów II stopnia (Załącznik nr 104 do Uchwały nr 34/III/2012 Senatu UJ z dnia 28 marca 2012 roku) jest zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku, i Uchwałą Senatu UJ nr 100/X/2016 z dnia 26 października 2016. W roku akademickim 2017/18 w wyniku przeglądu efektów kształcenia dokonanego w ramach działań projakościowych zostały wysunięte postulaty wprowadzenia zmian, jednak brak wiedzy odnośnie kształtu nowej Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce skłonił Radę

Instytutu do wstrzymania prac do czasu uchwalenia Ustawy oraz wynikających z niej aktów prawnych.

Koncepcja kształcenia na II stopniu studiów zakłada osiągnięcie dwóch zasadniczych celów ogólnych:

Cel 1: uzyskanie wszechstronnej wiedzy i dogłębnego rozumienia zjawiska religijnych w kontekście społecznym i kulturowym z perspektywy nauk humanistycznych i społecznych oznacza między innymi, że student:

- ma wszechstronną znajomość i dogłębne rozumienie roli religii w kształtowaniu kultury (K_W01)
- ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei religijnych a zmianami w kulturze i społeczeństwie (K_W10);
- wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei religijnych a procesami społecznymi i kulturalnymi (K_U05)
- ma szeroką wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach i drogach wpływania na ludzkie zachowania (K_W05)
- ma poszerzoną wiedzę o relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami społecznymi oraz między ich elementami (K_W11)
- ma wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o prawidłowościach, którym podlegają (K_W12)
- ma pogłębioną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych w odniesieniu do wybranych aspektów życia społecznego (K_W13)

Cel 2: zdobycie umiejętności samodzielnego prowadzenia badań naukowych, w tym twórczego formułowania i rozwiązywania problemów w ramach współczesnych teorii religii z wykorzystaniem właściwych metod jakościowych i ilościowych oznacza, że student:

- zna terminologię religioznawstwa języku polskim i angielskim (K_W04; K_W06)
- samodzielnie zdobywa wiedzę i poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze (K_U02)
- twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji (K_U03)
- samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne, planuje i organizuje ich przebieg (K_K01)
- zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne kierunki i stanowiska współczesnego religioznawstwa (K_W08)
- ma rozszerzoną wiedzę o miejscu religioznawstwa w relacji do innych nauk, o specyfice przedmiotowej i metodologicznej religioznawstwa (K_W02)
- zna i rozumie zależności między religioznawstwem a innymi naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki (K_W03)

- zna i rozumie zależności między subdyscyplinami religioznawstwa (K_W07)

Zgodnie z polityką Instytutu Religioznawstwa każdy kurs powinien realizować kierunkowe efekty kształcenia zgodnie z najwyższymi standardami naukowymi w celu dostarczenia studentom wiedzy zgodnej ze współczesnym stanem wiedzy. Równie ważne jest łączenie kursów z pracami badawczymi pracowników, aby dać możliwość ćwiczenia umiejętności badawczych w bezpośrednim kontakcie z programami badawczymi realizowanymi w Instytucie. Szczegółowej analizy związku prowadzonych badań naukowych z programem zajęć dydaktycznych dokonuje Kierunkowa Komisję ds. Jakości Kształcenia (KKJK), która przedkłada raport Komisji Programowej.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

W celu wypracowania nowej koncepcji studiów religioznawczych Instytut Religioznawstwa podjął bądź planuje szereg ściśle powiązanych z sobą działań:

- organizujemy zebrania naukowe podejmujące pytanie o tożsamość dyscypliny w zmieniającym się środowisku wewnątrz systemu szkolnictwa wyższego i w otoczeniu społeczno-kulturowym w celu udzielenia odpowiedzi o społeczną rolę religioznawstwa w XXI wieku
- organizujemy cykle wykładów gościnnych oraz konferencji naukowych, których tematem jest historia, teraźniejszość i przyszłość religioznawstwa
- planujemy utworzenie zespołu badawczego, którego celem będzie napisanie popularnonaukowej syntezy wiedzy religioznawczej

W wyniku pracy koncepcyjnej udało się przekonać Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do podkreślenia roli religioznawstwa w klasyfikacji dyscyplin poprzez dopisanie do nazwy członu „i religii” w celu odróżnienia empirycznego podejścia od teologicznego: *Nauki o kulturze i religii*. Mamy nadzieję, że realizując strategiczny cel integracji nauk i wsparcia interdyscyplinarności Uniwersytet Jagielloński stworzy dobre warunki rozwoju dla współdziałania nauk w ramach nowo zdefiniowanej dyscypliny: religioznawstwa, kulturoznawstwa i etnologii, co przełoży się na zwiększenie atrakcyjności studiów.

Instytut Religioznawstwa zamierza przystąpić do prac nad zmianami doskonalącymi program studiów poprzez poprawę opisu efektów kształcenia II stopnia po uchwaleniu odpowiednich aktów prawnych zgodnie z nową Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Chcemy, aby nowy opis efektów kształcenia, zgodny z Zintegrowanym Systemem Klasyfikacji, zawierał jasne i spójne logicznie stwierdzenia trafnie charakteryzujące wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne absolwentów religioznawstwa.

2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

STUDIA I STOPNIA (3 LATA – 183 ETCS)

Program interdyscyplinarnych studiów religioznawczych I stopnia obejmuje następujące grupy kursów (moduły):

1. Blok obowiązkowych kursów wpisanych w plan studiów, w ramach którego studenci uzyskują systematyczne wprowadzenie do:
  - zasad pracy naukowej, religioznawstwa jako nauki interdyscyplinarnej i współczesnych teorii religii
  - etnologii religii i historii cywilizacji
  - subdyscyplin religioznawstwa: socjologia religii, psychologia religii, filozofia religii, politologia religii i antropologia religii

oraz

- możliwość poznania podstaw pracy terenowej w ramach obozów naukowych.
2. zespół kursów tradycji religijnych, z których część jest obowiązkowa, część zaś do wyboru, do zrealizowania w ciągu całych studiów w wybranym przez studentów semestrze;
  3. zespół kursów teoretyczno-metodologicznych do wyboru, do zrealizowania w ciągu całych studiów w wybranym przez studentów semestrze.
  4. tutoriale (II rok studiów), oraz seminaria licencjackie (III rok), gdzie studenci wybierają prowadzącego z puli osób zgłoszonych w danym roku do prowadzenia tego typu zajęć.
  5. kursy językowe w formie lektoratów realizowane na II i III roku studiów.

Kursy teoretyczno-metodologiczne skoncentrowane są na przedstawianiu grup metod używanych w religioznawczych subdyscyplinach. Pozwalają to studentom znajdować interesujące ich w późniejszej pracy podstawowe narzędzia teoretyczne właściwe danej subdyscyplinie religioznawstwa, bądź uczestniczyć w kursach specjalistycznych, które są bliskie badaniom własnym pracownikom. Studenci powinni w ramach tego modułu zdobyć minimum 13 punktów ECTS.

Tutorial jest nową formą pracy ze studentami opartą na regularnych, indywidualnych lub w małych grupach spotkaniach studenta z opiekunem naukowym, w czasie których całość spotkania jest poświęcona indywidualnemu omówieniu samodzielnej pisemnej pracy studenta. Tutoriale odgrywają kluczową rolę dla procesu wdrożenia studentów do samodzielnej pracy naukowej. Na III roku studiów analogiczne funkcje pełnią seminaria licencjackie.

Kursy językowe w postaci praktycznych lektoratów obejmują:

- obowiązkowy lektorat języka angielskiego na II i III roku studiów, którego celem jest umożliwienie czytania tekstów naukowych i uczestniczenia w międzynarodowym ruchu naukowym;
- 120-godzinny lektorat języka wybranej tradycji religijnej (np. klasyczny język hebrajski, łacina, greka, język perski, język arabski „koraniczny”, język japoński)..

Studia II stopnia od roku 2018-19 odbywają się w ramach 4 specjalizacji, do których przyporządkowanie studenci muszą wybrać na początku I roku studiów, z tym że wprowadzona w 2018 specjalizacja *Religia, kultura media* jest zorganizowana na nowych zasadach uwzględniających oczekiwania konsultowanych pracodawców. Kursy oferowane na II stopniu są silnie powiązane z badaniami własnymi pracowników Instytutu.

Program studiów w przypadku specjalizacji: *Antropologia religii; Współczesne problemy religii i Mity i idee religijne* skonstruowany jest w ten sposób, by zapewnić uczestnikom orientację w bogactwie zjawisk religijnych poprzez kursy ogólnokierunkowe i propedeutyczne, a zarazem umożliwić im swobodne kształtowanie listy zaliczanych kursów w zależności od własnych zainteresowań.

- blok siedmiu kursów ogólnokierunkowych umożliwiający uzyskanie wszechstronnej wiedzy i dogłębnego rozumienia zjawisk religijnych w kontekście społecznym i kulturowym z perspektywy wszystkich subdyscyplin religioznawstwa. Kursy te można realizować w dowolnej kolejności, w ciągu dwóch lat trwania studiów. Część z powtarza się w ofercie co roku, inne realizowane są wymiennie w rytmie dwuletnim
- kurs „Podstawy religioznawstwa” obowiązkowy dla studentów nieposiadających licencjatu z religioznawstwa
- blok kursów specjalizacyjnych.

Pozostałe kursy student realizujący specjalizację może dobierać w sposób dowolny z całej oferty kursów II stopnia przygotowanej przez Instytut Religioznawstwa.

Specjalizacja *Religia, kultura, media*

1. Kursy wprowadzające (20 ECTS):

- *Podstawy religioznawstwa* 12 ECTS (studenci bez licencjatu z religioznawstwa)
- kursy ogólnokierunkowe do wyboru: 8 ECTS (studenci bez licencjatu z religioznawstwa) lub 20 ECTS (studenci z licencjatem z religioznawstwa)

2 Kursy tradycji religijnych/systemów religijnych (30 ECTS)

3. Kursy specjalizacyjne (54 ECTS)

- seminarium tematyczne: *Religia, kultura, media* (10 ECTS)
- kursy tekstów sakralnych do wyboru, (min. 10 ECTS)
- kursy fakultatywne z oferty specjalizacji lub zewnętrzne (24 ECTS)
- projekt studencki (10 ECTS = 6 ECTS – warsztat/konwersatorium + 4 ECTS – projekt) lub kurs *Warsztaty audiowizualne* (10 ECTS)

Seminarium tematyczne *Religia, kultura, media* wprowadza studentów we współczesne dyskusje naukowe w ramach szeroko rozumianej historii kulturowej religii i antropologii religii. W ramach specjalizacji na I bądź II roku studiów studenci mają możliwość wyboru ścieżki praktycznej, albo w formie podejmowania różnych eksperymentów medialnych upowszechniających wiedzę religioznawczą (*Projekt studencki*), albo *Warsztatów audiowizualnych*, w którym studenci przygotowują film dokumentalny o tematyce

religioznawczej. Celem projektu jest zastosowanie wiedzy religioznawczej z wykorzystaniem umiejętności nabytych na zajęciach teoretycznych

Dodatkowymi zasadami obowiązującymi wszystkich studentów studiów II stopnia są:

- lektorat języka obcego (60 h, 4 ECTS) na poziomie B2+, o ile nie posiadają odpowiedniego certyfikatu;
- minimum 1 kurs w języku angielskim
- seminarium magisterskie

2.2. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

Program kierunku religioznawstwo zakłada na poszczególnych modułach wieloaspektowy proces kontroli i sprawdzania osiągniętych przez studentów wyznaczonych efektów kształcenia. Kursy obowiązkowe na I stopniu studiów przewidują zaliczenie modułu poprzez sprawdzenie stopnia osiągniętych wiedzy i umiejętności zwykle w formie egzaminu ustnego lub pisemnego (poprzedzonego kolokwium lub sprawdzianem pisemnym (testem) na części ćwiczeniowej). Przykładowo, w celu zaliczenia danego modułu student powinien opanować wiedzę dotyczącą danej tradycji religijnej, danego kierunku badawczego, bądź wybranej dyscypliny religioznawczej (lub stanowiącej dyscyplinę pomocniczą dla religioznawstwa) oraz m. in. uzyskać umiejętność analizy tekstów religijnych, jak i aplikacji metod naukowych w celu adekwatnego rozumienia zjawisk religijnych. Uzyskiwane wiedza i umiejętności testowane są zarówno na bieżąco w trakcie zajęć, jak i cyklicznie w postaci sprawdzianów i testów, lub w postaci pracy pisemnej.

Kursy metodologiczne dostarczają niezbędnych umiejętności analizy złożonych zjawisk religijnych, a weryfikacja realizacji założonych efektów kształcenia odbywa się np. poprzez napisanie protokołu z badań (kurs Metody ilościowe i jakościowe w badaniu religii). Z kolei w trakcie kursów wyjazdowych (obozów badawczych) student opracowuje plan badawczy i ma okazję bezpośrednio zetknąć się badanymi zjawiskami religijnymi. W tym wypadku skuteczność osiągniętych efektów kształcenia wykazywana jest poprzez sprawozdanie i zaprezentowanie wyników swoich badań (wywiady, obserwacja uczestnicząca) w formie pisemnej.

Weryfikacja efektów kształcenia na kursach językowych jest przeprowadzana w systemie ciągłym i w formie egzaminu końcowego. Na kursach studiów II stopnia, gdzie uzyskiwane przez studentów wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne są bardziej rozbudowane i pogłębione, podlegają one weryfikacji również poprzez system egzaminów i zaliczeń, ale większy nacisk położony jest na prezentację samodzielnych wyników pracy studenta w postaci referatów, prac zaliczeniowych, projektów badawczych i uczestnictwa w projektach np. dokumentacji wizualnej.

W IR istnieją ścisłe procedury kontrolne toku nauczania i realizacji zakładanych efektów kształcenia. Dyrekcja i kierownik studiów wraz z sekretariatem ds. studenckich czuwają nad prawidłowym przebiegiem toku studiów. Funkcjonuje standardowy uniwersytecki system protokolowania egzaminów i zaliczeń kursów. System kontroli jakości kształcenia stanowi kolejny element weryfikacji skuteczności osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Istotnym elementem weryfikacji toku kształcenia i systemu nadzoru nad jakością są ankiety studenckie

wypełniane przez uczestników kursu z końcem semestru, i które stanowią podstawę do weryfikacji jakości prowadzonych zajęć oraz skuteczności realizacji zakładanych efektów kształcenia. Analiza ankiet studenckich ma również miejsce na poziomie dziekanatu oraz w pionie rektora ds. jakości kształcenia (patrz punkt dot. polityki jakości). Wszelkie uwagi i sygnały od studentów docierają również bezpośrednio do dyrekcji i Rady IR lub za pośrednictwem sekretariatu ds. studenckich. Ponadto dyrektor ds. studenckich pełni rolę opiekuna pierwszych lat studiów (studia I i II stopnia). Komunikację studentów z kadrami naukowo-dydaktyczną oraz dyrekcją ułatwia obecność reprezentantów studentów I i II stopnia zarówno w Radzie Instytutu, jak i w Komisji Programowej. Szereg postulatów studentów dotyczących realizacji kursów zostało uwzględnionych przy konstruowaniu i korektach programów kształcenia.

1. Rodzaj tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych

I stopień studiów obejmuje kursy wprowadzające do dyscypliny, kursy obejmujące religie świata, metody oraz kursy z zakresu nauk społecznych kończące się zwykle egzaminem ustnym. Część ćwiczeniowa zwykle zakłada sprawdziany wiedzy i umiejętności studenta poprzez użycie kolokwium i sprawdzianów pisemnych/testów, względnie prac pisemnych. Student ćwiczy umiejętność pisania własnej pracy o ograniczonej objętości wraz z nauką aparatu naukowego (przypisy, bibliografia, krytyczny dobór źródeł), jak i krytycznego spojrzenia na teksty naukowe np. w postaci recenzji prac innych studentów (Kurs Wprowadzenie do pracy naukowej) oraz prac naukowych (tutorial). Prace pisemne mają charakter prac zaliczeniowych dotyczących wybranego problemu badawczego religioznawstwa (np. Wstęp do religioznawstwa), jak i raportów z obserwacji w terenie (Kurs Wstęp do socjologii religii). Tutorial jako zindywidualizowana forma pracy studenta z tutorem zakłada cykliczne składanie przez studentów prac/esejów naukowych na tematy ustalone z prowadzącym. Z kolei na obozie badawczym (Socjologiczny warsztat badawczy) studenci pracują w zespołach badawczych organizując własną pracę w terenie i składają następnie sprawozdania pisemne z badań.

Na II stopniu studiów religioznawczych etapowe prace pisemne stanowią znaczący obszar kształcenia i na szeregu kursów warunkiem zaliczenia jest złożenie pracy pisemnej, eseju, raportu z badań lub prezentacja wyników własnej pracy studenta w postaci referatu na zajęciach. Jest to zgodne z charakterem studiów II stopnia, gdzie większy nacisk położony jest na samodzielną pracę studenta i wyrabianie umiejętności formułowania problemów badawczych, stosowania metod naukowej analizy danych i ich weryfikacji. Ten etap studiów może być w ten sposób przygotowaniem do samodzielnej pracy badawczej (faktycznie część absolwentów studiów religioznawczych podejmuje studia doktoranckie). Prace zaliczeniowe opierają się na aplikacji konkretnych metodologii do wybranego materiału empirycznego (Teoria mitu), są również wynikiem samodzielnych badań empirycznych (Psychospołeczne wymiary religijności). Tematyka oscyluje wokół tematów dotyczących zarówno głównych religii świata, mniejszości religijnych, problemów teoretycznych religioznawstwa, zjawisk społecznych towarzyszących religii oraz wybranych problemów np. mitoznawstwa.

Rodzaj tematyka i metodyka prac dyplomowych

Obronione w IR w ciągu ostatnich trzech lat prace dyplomowe reprezentują szerokie spektrum tematyczne (wzięto pod uwagę prace obronione od 10.2015: 25 prac licencjackich i 35 prac magisterskich). Prace licencjackie dotyczyły m. in. życia kościoła i kwestii doktrynalnych chrześcijaństwa (doketyzm), judaizmu, stereotypów religijnych, japońskiej rytualizacji oraz religijnej funkcji filmu. Tematyka prac obejmowała również religioznawczą analizę różnorodnych form ludzkiej aktywności funkcjonalnie zastępujących religię (współczesna duchowość) jak himalaizm, fitness, literatura i teatr (doświadczenie mistyczne u Grotowskiego), gdzie religia współczesna jawi się w formach zamaskowanych, nieinstytucjonalnych. Prace magisterskie dotyczyły m. in. analizy zjawiska opętania w świetle dogmatyki Kościoła rzymsko-katolickiego, doktryny Kościoła, krytyki religii, szamanizmu, współczesnych mitów, modelu państwa laickiego, kapłaństwa kobiet, nowych ruchów religijnych (świątynia ludu Jima Jonesa, mormoni), neopoganizmu w Polsce i w Estonii, obrazu świata muzułmańskiego panujący w polskim społeczeństwie, tolerancji religijnej. Prace magisterskie oparte były zarówno na analizie materiału tekstowego (np. rozległa analiza indyjskich koncepcji rasa jako nośnika elementów religijnych), jak i badaniach empirycznych (dane zebrane w czasie wyjazdu do Beninu – rytuały wudu: film przedstawiający rytuał). W zakresie metodyki wykorzystano także - oprócz najczęstszej analizy literatury źródłowej - wywiady, analizę materiału filmowego (filmografia Kurosawy) i analizę danych z sieci Internet (m. in. analiza portali Fronda, Satanic Temple, grupy dyskusyjne Świadków Jehowy) oraz np. studium przy użyciu metody strukturalnej (księga Genesis i Enuma Elisz). Odnotować należy także wprowadzenie ujednoliconego szablonu oceny dla prac dyplomowych w IR, co pozwala na adekwatną i spójną ocenę powstających prac.

2. Sposoby dokumentacji efektów kształcenia

Wyniki zaliczenia modułów realizowanych w obrębie programów studiów są standardowo protokołowane i archiwizowane przez sekretariat ds. studenckich. Prace dyplomowe powstające w IR są archiwizowane w systemie APD (Archiwum prac dyplomowych). Prowadzący zajęcia mają obowiązek archiwizacji prac zaliczeniowych, sprawdzianów, testów i projektów. Zgodnie Regulaminem archiwizowania pisemnych prac etapowych uchwalonym przez Radę Wydziału Filozoficznego UJ dn. 17.05.2018 prace etapowe powinny być archiwizowane 30 dni po złożeniu protokołów zajęć z wpisanymi ocenami. Po tym terminie prace podlegają zniszczeniu zgodnie z zasadami przyjętymi w archiwizacji.

3. Monitorowanie losów absolwentów

Instytut Religioznawstwa nie prowadzi odrębnego programu monitorowania losu absolwentów. W celu doskonalenia jakości kształcenia korzysta z danych zbieranych i opracowywanych przez Biuro Karier Centrum Wsparcia Dydaktyki (kompletny raport do wglądu u pełnomocnika dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia). Niestety liczba absolwentów, która wzięła udział w badaniu rocznika 2016/17 jest niewystarczająca do sformułowania wiążących wniosków. Należy jednak zauważyć, że procent osób podejmujących pracę zawodową (niezależnie od kontynuacji nauki) nie odbiega od średniej dla WFz.

Uzupełniających danych dotyczących losów absolwentów dostarcza Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (pełna informacja o systemie znajduje się na stronie www.ela.nauka.gov.pl). Z danych zebranych w ramach ELA wynika, że absolwenci II stopnia kierunku religioznawstwo są dobrze przygotowani do wejścia na rynek pracy. Ryzyko bezrobocia absolwentów wynosiło 1.5%, podczas gdy stopa rejestrowanego bezrobocia na koniec 2017 roku wynosiła 6.6%. Absolwenci podejmują pracę zawodową średnio 1.5 miesiąca po uzyskaniu dyplomu. Liczba absolwentów I stopnia, którzy zostali objęci badaniem była niewystarczająca, co uniemożliwiło stworzenie raportu.

Obok danych z raportów i badań, w instytucie prowadzony jest również dodatkowy program, gdzie zbierane są informacje na temat sukcesów zawodowych absolwentów. Sukcesy te są prezentowane na stronie internetowej instytutu. Na tej podstawie można wnioskować o różnorodności obszarów, w których zawodowo realizują się absolwenci kierunku religioznawstwo.

Dobra sytuacja absolwentów na rynku pracy wynika z opracowywania programu kształcenia we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (instytucje kulturalne, wydawnictwa itp.). W ofercie instytutu znajdują się kursy pozwalające na nabycie kompetencji cenionych przez pracodawców (np. warsztaty audiowizualne, analiza informacji), często realizowane przez praktyków w danej dziedzinie. Również w ramach działania Koła Naukowego podejmowane są działania ukierunkowane na kształtowanie konkretnych kompetencji, jak np. warsztaty filmowe, realizowane we współpracy z dokumentalistami-praktykami.

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Rekrutacja kandydatów na kierunek religioznawstwo jest dokonywana przez Elektroniczną Rejestrację Kandydatów UJ (ERK), a zasady rekrutacji są ustalane w porozumieniu z dziekanatem Wydziału Filozoficznego oraz Działem Rekrutacji na Studia. Do podjęcia studiów I stopnia upoważnione są osoby posiadające świadectwo dojrzałości albo inny dokument uznany za równoważny polskiemu świadectwu dojrzałości. Podstawą ustalenia listy rankingowej kandydatów są wyniki postępowania kwalifikacyjnego obliczone w oparciu o uzyskane przez kandydatów wyniki przedmiotowe (tabele przedmiotów dostępna na stronie ERK). Nabór następuje po ustaleniu miejsca w rankingu, gdzie minimum konieczne do kwalifikacji wynosi 50 pkt. Zgodnie z uchwałą Senatu UJ od przyszłego roku akademickiego dodatkowym kryterium kwalifikacji będzie konieczności posiadania rozszerzonej wersji egzaminu dojrzałości.

Do podjęcia studiów II stopnia upoważnione są osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów wyższych (co najmniej licencjata) na dowolnym kierunku. Lista rankingowa tworzona jest na podstawie kolejności rejestracji wyznaczanych datą i godziną wybrania przez kandydata opcji „Zarejestruj się”, zgodnie z harmonogramem rejestracji na studia. W celu podwyższenia poziomu kwalifikacji od przyszłego roku akademickiego IR UJ zdecydował się na ustaleniu rankingu kandydatów w oparciu o średnią ze studiów.

W przypadku gdy student uzyskał ekwiwalentne efekty kształcenia na modułach prowadzonych przez inne jednostki lub dokonuje reaktywacji na studiach (a w międzyczasie miała miejsce

zmiana programu kształcenia), może to stanowić podstawę do uznania ich w obecnym programie kierunku religioznawstwo. Dotyczy to wybranych kursów, a decyzje takie podejmowane są jednostkowo przez z-cę dyrektora ds. studenckich po zapoznaniu się z dokumentacją dotyczącą danego modułu i uznaniu ekwiwalentności efektów kształcenia i punktacji ECTS. Zgodnie z regulacjami uniwersyteckimi uznawanie ocen dotyczy modułów zaliczonych w ciągu 5 lat poprzedzających moment rozpatrzenia prośby studenta.

Proces dyplomowania: Uzyskanie dyplomu licencjata następuje po zaliczeniu wszystkich modułów rozplanowanych na 3 lata studiów, złożeniu pracy licencjackiej i pomyślnym zdaniu egzaminu licencjackiego. Praca licencjacka jest recenzowana przez promotora pracy oraz recenzenta. Egzamin przeprowadzany jest w składzie: przewodniczący (samodzielny pracownik naukowy), promotor i recenzent. Warunkiem złożenia egzaminu licencjackiego jest uzyskanie pozytywnej oceny z pracy i pytań zadanych przez promotora i recenzenta. Na ocenę końcową ze studiów składają się średnia ocen ze studiów (4/8 do oceny końcowej), ocena z pracy (3/8) i ocena z egzaminu (1/8). Uzyskanie dyplomu magistra następuje po zaliczeniu wszystkich modułów rozplanowanych na 2 lata studiów, złożeniu pracy magisterskiej i pomyślnym zdaniu egzaminu magisterskiego. Egzamin magisterski przebiega analogicznie do licencjackiego, łącznie z procesem wyliczania oceny końcowej ze studiów. Promotorem pracy magisterskiej powinien być samodzielny pracownik naukowy. W przypadku braku promotora będącego samodzielnym pracownikiem naukowym, mającego kompetencje w zakresie wybranego przez magistranta tematu pracy, Rada IR może wyjątkowo zezwolić na prowadzenie pracy magisterskiej przez adiunkta.

W toku kształcenia na kierunku religioznawstwo mniejszość przyjętych kandydatów kończy cały cykl kształcenia. Obserwujemy także tendencję do wydłużania toku studiów. IR podejmuje szereg działań w celu przeciwdziałania wspomnianym problemom i zaproponowania atrakcyjniejszej oferty dydaktycznej, jak i wyeliminowania przeszkód w realizacji programu na kierunku religioznawstwo.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Przeprowadzona w roku akademickim 2016/2017 ewaluacja programów kształcenia wskazała na konieczność dokonania zmian w programach kształcenia w celu dostosowania ich zmieniającym się warunków prawnych i oczekiwań.

3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Okresowego przeglądu programów kształcenia dokonują:

- kierownicy zakładów
- Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia
- Dyrekcja Instytutu

Propozycję zmiany w programie kształcenia może zgłosić:

- Dyrektor Instytutu;
- Z-ca Dyrektora ds. dydaktycznych;
- Kierownik Studiów,
- Kierownik Zakładu,
- Kierunkowy Zespół ds. oceny jakości kształcenia,
- Studenci za pośrednictwem ich przedstawicieli w kierunkowych zespołach,
- Dziekani Wydziału Filozoficznego.

Zmiana w programie kształcenia odbywa się poprzez:

- sformułowanie propozycji zmiany z uzasadnieniem celowości jej dokonania,
- przeprowadzenie konsultacji z przedstawicielami Działu Nauczania UJ
- przeprowadzenie konsultacji wewnętrznych i zewnętrznych
- ustalenie wpływu proponowanych zmian na jakość programu kształcenia
- sformułowanie wniosku skierowanego do Rady Instytutu zawierającego szczegółowy opis zmiany, jej ostateczne uzasadnienie i termin wprowadzenia w życie,
- podjęcie uchwały przez Radę Wydziału Filozoficznego.

Dyrekcja Instytutu konsultuje programy studiów z przedstawicielami potencjalnych pracodawców. Ich uwagi przyczyniły się do powstania nowej specjalizacji Religia, kultura, media oraz wprowadzenie kursów mających na celu wyposażenie studentów w konkretne umiejętności przydatne na rynku pracy: Edytorstwo tekstu naukowego, Analiza informacji.

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Strona Internetowa Instytutu Religioznawstwa UJ (IR UJ) (<http://www.religioznawstwo.uj.edu.pl>) stanowi istotny kanał informacyjny. Znajdują się tam informacje przeznaczone dla studentów oraz pracowników Instytutu a także informacje skierowane do przyszłych studentów oraz osób poszukujących informacji dotyczących pracowników, działalności naukowej Instytutu oraz aktualności. Na stronie znajdują się także informacje dotyczące miejsca, w którym osoba zainteresowana odnajdzie informacje o warunkach rekrutacji (strona Wydziału Filozoficznego). Do pobrania dostępny jest także Katalog Kursów na bieżący rok akademicki, w którym znajdują się opisy struktury studiów, kursów i założeń kształcenia. Strona internetowa dostarcza informacji dotyczących współpracy międzynarodowej, współpracy Instytutu z podmiotami poza Uniwersytetem, działalności na polu kultury i różnych sektorów społeczeństwa. Strona internetowa IR UJ jest obecnie w fazie restrukturyzacji. Nowa strona, której inicjacja zaplanowana jest na styczeń 2019 r. zostanie wzbogacona o szczegółowy opis programu studiów, założeń kształcenia oraz możliwości kariery po ukończeniu studiów.

Istotnym źródłem informacji dotyczących bieżącej działalności Instytutu jest strona na portalu mediów społecznościowych Facebook (www.facebook.com/instytut.religioznawstwa.uj/)
Obie strony, posiadają dostęp do statystyk odwiedzin, co umożliwia śledzenie ilości osób poszukujących informacji oraz dostarcza danych na temat rodzaju poszukiwanych informacji.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Minimum kadrowe na kierunku Religioznawstwo firmuje z 13 osób, których dorobek naukowy związany jest przede wszystkim z obszarem nauk humanistycznych, dyscypliną: religioznawstwo (9 osób). Pozostałe reprezentowane dyscypliny to filozofia, literaturoznawstwo oraz psychologia.

2 osoby świadczące minimum kadrowe posiadają tytuł profesora, 7 osób posiada stopień doktora habilitowanego a 4 osoby posiadają stopień doktora.

Dorobek naukowy minimum kadrowego jest znaczący: monografie, artykuły w pismach naukowych zarówno polskich jak i zagranicznych.

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku Religioznawstwo to nauczyciele akademicy o dużym doświadczeniu dydaktycznym i bogatej wiedzy. Zgodnie z przyjętą polityką jakościową Instytut Religioznawstwa wprowadził następujące reguły:

a. obsadzania ćwiczeń i konwersatoriów pracownikami naukowo-dydaktycznymi ze stopniem doktora.

Uzasadnienie: w dotychczasowej praktyce IR część ćwiczeń i konwersatoriów była obsadzana przez doktorantów. Spodziewanym efektem powierzenia ćwiczeń i konwersatoriów doktorom i doktorom habilitowanym umożliwi prowadzenie właściwej polityki naukowej i ściślejsze powiązanie dydaktyki z prowadzeniem badań.

b. Formy praktyk dydaktycznych doktorantów:

Po otwarciu przewodu doktorskiego doktorant może prowadzić zajęcia monograficzne z tematyki doktoratu.

c. w konkursach na stanowiska adiunkta planowanych na lata 2016 – 2020 zwraca się szczególną uwagę na kompetencje dydaktyczne kandydatów

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Polityka kadrowa Instytutu Religioznawstwa zakłada następującą procedurę:

1. Ustalenie potrzeb dydaktycznych i naukowych jednostki w ramach uchwalonej przez Radę Instytutu strategii rozwoju.
2. Zdefiniowanie profilu kandydata na stanowisko

3. Ogłoszenie otwartego konkursu z zastosowaniem zasad Europejskiej Karty Naukowca. Konkursy w IR przebiegają czteroetapowo:

- analiza dossier kandydatów przez komisję konkursową z udziałem zewnętrznych ekspertów
- przesłuchanie kandydatów przez komisję i wyselekcjonowanie najlepszych kandydatów
- wykład otwarty wybranych kandydatów w Instytucie Religioznawstwa z udziałem wszystkich pracowników, doktorantów i studentów
- wybór kandydata lub anulowanie konkursu w przypadku niespełnienia wymogów.

Instytut Religioznawstwa prowadzi politykę pro jakościową promującą badania i dydaktykę na najwyższym poziomie. Każdy pracownik naukowo-dydaktyczny jest zobowiązany do prowadzenia badań na podstawie długoterminowego planu badawczego. Instytut wspiera pracowników w podwyższaniu kompetencji dydaktycznych poprzez wyasygnowanie specjalnych środków finansowych.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

W Instytucie Religioznawstwa realizowany jest program Paidagogos PRO – „Model Zwiększania Szans Absolwentów Kierunków Humanistycznych i Społecznych na Zatrudnienie i Zmiany Nastawienia Środowiska Społeczno-Gospodarczego Wobec Ich Potencjału Zawodowego” - innowacyjny projekt dla studentów 1. roku studiów II stopnia planującym przygotowanie pracy dyplomowej, której problematyka może mieć charakter wdrożeniowy. Celem projektu jest powiązanie wiedzy zdobywanej w toku studiów z praktyką. Projekt spełnia potrzebę integracji przyszłych absolwentów Wydziału Filozoficznego, w tym Instytutu Religioznawstwa z potencjalnymi pracodawcami, którzy poszukują pracowników o wysokich kompetencjach komunikacyjnych i posiadających tzw. kompetencje „miękkie”. W ramach projektu studenci piszą magisterską pracę wdrożeniową dla konkretnego podmiotu z otoczenia społeczno-gospodarczego Projekt realizowany jest w latach 2017-2019 i współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, oś IV: Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, 4.1 Innowacje społeczne, nr umowy o dofinansowanie POWR.04.01.00-00-IH01/16.

Liczba studentów/ek Instytutu Religioznawstwa uczestniczących w programie – 2

Partnerzy programu, dla których wdrożeniowe prace magisterskie są pisane – Muzeum Etnologiczne w Krakowie (opiekun prof. Szyjewski), Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie (opiekun pracy prof. Halina Grzymała – Moszczyńska)

W instytucie podejmowane są różnorodne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przykładem może być wydziałowy program PAIDAGOGOS PRO - Model

Zwiększania Szans Absolwentów Kierunków Humanistycznych i Społecznych na Zatrudnienie i Zmiany Nastawienia Środowiska Społeczno-Gospodarczego Wobec Ich Potencjału Zawodowego (projekt współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój). Jest to innowacyjny model pomagający absolwent(k)om studiów humanistycznych i społecznych wejść na rynek pracy, poprzez kojarzenie pracodawców ze student(k)ami na etapie pisania prac magisterskich. W efekcie tej współpracy powstają wdrożeniowe prace magisterskie, których wyniki mogą być wykorzystane przez podmioty gospodarcze. Obok samego programu prac wdrożeniowych, studentom uczestniczący w programie, oferowany jest cykl szkoleń doskonalących kompetencje niezbędne przy wchodzeniu na obecny rynek pracy. W chwili obecnej w programie uczestniczy 34 studentów/studentek z całego wydziału, w tym z instytutu religioznawstwa. W ramach programu udało się nawiązać współpracę z prawie 40 jednostkami/firmami (m.in. BP Europa SE, Stacja RMF FM, Szpital Kliniczny im. Babińskiego w Krakowie, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha itd.). W opracowanie modelu zaangażowani byli pracownicy instytutu, występują też tam w roli ekspertów.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Prowadzone są regularne konsultacje programów kształcenia z przedstawicielami potencjalnych pracodawców (instytucje kultury, organizacje międzynarodowe (FRONTEX), organizacje pozarządowe, wydawcy).

6. Umiejdzynarodowienie

Umiejdzynarodowienie programu kształcenia w IR UJ odbywa się poprzez udział wykładowców z uczelni partnerskich w ofercie angielskojęzycznych kursów oferowanych przez IR UJ. Pracownicy Instytutów Religioznawstwa krajów partnerskich w ramach sieci CEEPUS, obejmujące następujące placówki naukowe: Węgry - Uniwersytet w Szeged, Republika Czeska - Uniwersytet w Brnie, Słowacja - Uniwersytet w Bratysławie, Austria - Uniwersytet Wiedeński, przeprowadzili w IR UJ (od roku 2006 do 2017) 31 kursów. Czyni to istotny element programu kształcenia w wymiarze 2-3 kursów rocznie. W wykładach uczestniczyli studenci z każdego poziomu studiów, zarówno z IR UJ jak i studenci z innych instytutów. Ponadto w ramach tej sieci CEEPUS IR gościł 22 studentów obcokrajowców.

Dzięki grantowi uzyskanemu przez prof.dr hab. Halinę Grzymała-Moszczyńską z Funduszu Wyszehradzkiego, do programu studiów w latach 2017/2018 i 2018/2019 zostały włączone trzy edycje angielskojęzycznego, jednosemestralnego kursu on-line pt. Migration and Religion: Past and Present in V4 countries.

Pojedyncze wykłady angielskojęzyczne wygłaszali pracownicy naukowcy przyjeżdżający do IR UJ z krajów, z którymi IR ma podpisane umowy (do roku 2021) w ramach programu Erasmus plus. Sa to następujące placówki naukowe: Włochy - Uniwersytet La Sapienza, Niemcy - Uniwersytet w Lipsku, Republika Czeska - Uniwersytet w Pardubicach oraz Uniwersytet Karola w Pradze, Turcja - Uniwersytet w Rize, Holandia - Uniwersytet w Nijmegen.

W ramach programu Erasmus do uczelni partnerskich wyjeżdżali również studenci Instytutu Religioznawstwa.

1. Program ERASMUS+ Studia

- a. 2015/2016 - 0 osób
- b. 2016/2017 - 0 osób
- c. 2017/2018 - 2 osoby
- d. 2018/2019 - 2 osoby (1 os. wyjechała w semestrze zimowym, 1 os. planuje wyjazd w semestrze letnim)

2. Program ERASMUS+ Praktyki

- a. 2015/2016 - 0 osób
- b. 2016/2017 - 0 osób
- c. 2017/2018 - 1 osoba
- d. 2018/2019 - 0 osób (do chwili obecnej)

Zarówno pracownicy naukowcy jak i studenci uczestniczą w mobilności oferowanej przez program Erasmus plus i program CEEPUS (od roku 2006 - 2017) program współpracy partnerskiej z Instytutami Religioznawstwa w następujących krajach: Węgry - Uniwersytet w Szeged, Republika Czeska - Uniwersytet w Brnie, Słowacja - Uniwersytet w Bratisławie, Austria - Uniwersytet Wiedeński.

W ramach programu CEEPUS pracownicy IR przeprowadzili 23 kursy w instytucjach partnerskich. Ponadto w wymienionym okresie (2006-2017) 20 studentów IR UJ przebywało na jednosemestralnych pobytach naukowych w w/w instytutach.

Pracownicy i studenci korzystają z mobilności oferowanych w ramach programu Erasmus plus.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Instytut Religioznawstwa podjął prace nad umiędzynarodowieniem studiów.

1. Rozmowy z władzami Uniwersytetu Minzu w Pekinie w sprawie programu anglojęzycznego „Religious traditions in Europe”, w ramach którego studenci z Minzu uzyskiwaliby podwójny dyplom po dwuletnich studiach na UJ i dwuletnim programie w Chinach;
2. Podjęcie rozmów z Wydziałem Teologii i Religioznawstwa w Groningen (Holandia) na temat możliwości stworzenia wspólnego programu studiów II stopnia

7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

Zajęcia dla studentów kierunku Religioznawstwo odbywają się w budynku *Collegium Broscianum*, należącym do Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ulicy Grodzkiej 52.

Na infrastrukturę dydaktyczną składa się 5 sal na parterze budynku (co stanowi ułatwienie dla studentów niepełnosprawnych), które łącznie pomieścić mogą ok. 200 osób.

Sal dydaktyczne wyposażone są w system przesuwanych tablic, w każdej sali znajduje się sprzęt multimedialnych w tym m.in. zestaw komputerowy, projektor multimedialny, rzutnik pisma i ekran do prezentacji multimedialnych. W zasobach infrastruktury dydaktycznej znajdują się też tablice interaktywne. Na terenie Uniwersytetu działa bezprzewodowa sieć WiFi, do której dostęp mają także studenci.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zasoby biblioteczne i informacyjne

Biblioteka Instytutu Religioznawstwa UJ rozpoczęła swoją działalność we wrześniu 1975 i obecnie liczy 38475 woluminów

Biblioteka IR UJ znajduje się w budynku Collegium Broscianum, ul. Grodzka 52/2 (parter).

Godziny otwarcia: 10.00 – 17.00, Czytelnia (20 miejsc z dostępem do komputera) jest czynna do zamknięcia budynku (21:00).

Czytelnicy BIR UJ mogą korzystać z katalogu kartkowego alfabetycznego (z włączonymi doń kartami haseł przedmiotowych). Katalog jest prowadzony na bieżąco, równoległe do katalogu komputerowego. 1 stanowisko komputerowe znajduje się w czytelni biblioteki IR.

Biblioteka IR UJ użytkuje program VTLS (Virtua). Na dzień 1.X.2018 r. biblioteka IR UJ wprowadziła 21 852 rekordów egzemplarzy w Katalogu Komputerowym Zbiorów Bibliotek UJ.

Biblioteka umożliwia dostęp do własnych katalogów w w sieci internet oraz korzystanie z zewnętrznych baz danych takich jak Biblioteki Narodowej i innych bibliotek.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Na rok 2019 planowany jest kompleksowy remont pomieszczeń Instytutu Religioznawstwa.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

System wsparcia studentów obejmuje:

- odbywanie regularnych dyżurów, w trakcie których udzielają konsultacji i wspomagają proces nauczania, zwłaszcza w obszarach gdzie niezbędny jest bezpośredni kontakt nauczyciela ze studentem
- system USOS, poczta uniwersytecka oraz platforma PEGAZ

- portal internetowy www.religioznawstwo.uj.edu.pl

Studenci mają możliwość poszerzenia i dodatkowych możliwości w trakcie wyjazdów oferowanych w ramach współpracy zagranicznej: MOST i ERASMUS.

Polem rozwoju naukowego i elementem motywacji studentów jest od wielu lat prężnie działające Koło Naukowe Religioznawców. Koło naukowe jest organizatorem wyjazdów studenckich, spotkań naukowych, konferencji i wspiera wydarzenia naukowe instytutu. Jego członkowie aktywnie uczestniczą w wydarzeniach promujących naukę i uniwersytet, jak. np. Małopolska Noc Naukowców i samodzielnie, bądź we współpracy z innymi kołami naukowymi UJ, organizują konferencje naukowe. Od roku 2009 w IR działa czasopismo studenckie „Ex Nihilo. Periodyk Młodych Religioznawców” (2 pkt na liście B MNiSW).

Wsparcie i obsługa administracyjna studentów prowadzona jest przez sekretariat ds. studenckich IR dostępny dla studentów w dni powszednie pomiędzy 8.00 a 15.30. Ponadto codziennie odbywają się dyżury przedstawicieli dyrekcji.

Pomoc materialna: Wszelkie informacje dotyczące pomocy materialnej dla studentów (zarówno uczelnianej, jak i np. te dotyczące np. stypendium ministra) znajdują się na stronie UJ, dodatkowych informacji udziela sekretariat ds. studenckich, a ponadto ważne informacje pojawiają się w gablocie ogłoszeń w IR. Biuro obsługi pomocy materialnej znajduje się w budynku przy Grodzkiej 52, stąd obsługa studentów w tym zakresie jest niezwykle ułatwiona. Elementem motywowania studentów są również stypendia studenckie za wyniki w nauce.

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Instytut Religioznawstwa przeznaczają dotację projakościową na wsparcie projektów studenckich i dofinansowanie wyjazdów badawczych organizowanych przez Koło Naukowe.

Dodatkowe informacje, które jednostka uznaje za ważne dla oceny tego kryterium:

Część II - Perspektywy rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów

Analiza SWOT programu kształcenia na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.</i> 1. Opracowanie strategii rozwoju Instytutu Religioznawstwa wyznaczającej jego misję i cele strategiczne	Słabe strony <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.</i> 1. Brak zdefiniowanej koncepcji i jasno określonych celów

	2. Wprowadzanie nowych form zajęć (tutorial, projekty studenckie, zajęcia warsztatowe – analiza informacji, edytorstwo tekstów) 3. Projakościowy system przeglądu i oceny programów kształcenia systematycznie diagnozujący i usuwający bariery utrudniające realizację procesu kształcenia 4. Przemyślana polityka zatrudnienia reagująca na potrzeby naukowo-dydaktyczne i oparta na Europejskiej Karcie Naukowca 5. Ścisły związek dydaktyki i badań naukowych włączający studentów projektów badawczych i dokumentacyjnych realizowanych w Instytucie	kształcenia dla II stopnia zdefiniowanych poprzez efekty kształcenia 2. Brak spójnych kryteriów jakości i oceny pisemnych prac etapowych 3. Brak regulaminu hospitacji obejmującego wszystkie zajęcia dydaktyczne 4. Stosunkowo duża liczba godzin kontaktowych w stosunku do godzin wymagających pracy indywidualnej pracy studenta utrudniająca podejmowanie samodzielnych badań 5. Brak wystarczająco precyzyjnych kryteriów obliczania bilansu punktów ECTS
Czynniki zewnętrzne	Szanse <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu jednostki, które mogą stanowić impuls do rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku.</i> 1. Rosnąca potrzeba na specjalistów w zakresie religioznawstwa w związku z procesami sekularyzacji i globalizacji 2. Unikalny w skali krajowej charakter działalności naukowej i dydaktycznej Instytutu Religioznawstwa 3. Rozwój religioznawstwa w skali globalnej umożliwiający współpracę międzynarodową 4. Wkład wiedzy religioznawczej do innych dyscyplin w ramach badań interdyscyplinarnych 5. Możliwość zaspokojenia zainteresowania rozwojem duchowym potencjalnych studentów, zwłaszcza w ramach	Zagrożenia <i>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kształcenia na ocenianym kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.</i> 1. Brak wiedzy o specyfice empirycznych badań nad religiami i świadomości ich odrębności od studiów teologicznych 2. Niż demograficzny 3. Brak stabilności systemu szkolnictwa wyższego i nauki 4. Zbyt niski wskaźnik kosztochłonności studiów uniemożliwiający szersze wykorzystywanie metod pracy terenowej

	programu 30+, poprzez dostarczenie rzetelnej wiedzy o religiach i narzędzi ich krytycznego badania	

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia .....
(miejsowość)

Część III - załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁵

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	99	101	-	-
	II	10	9	-	-
	III	17	15	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	83	77	-	-
	II	39	30	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:			248	232	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2017/2018	1	3	-	-
	2016/2017	3	9	-	-
	2015/2016	4	11	-	-
II stopnia	2017/2018	1	4	-	-
	2016/2017	4	14	-	-

⁵ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2015/2016	5	13	-	-
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:		18	54	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596)⁶.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS⁷
Przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.	183
Przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.	183
Przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.	107
Przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne).	183
Przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru.	56
Przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki).	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Ogólna liczba godzin dydaktycznych określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. /
2. Ogólna liczba godzin dydaktycznych określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. /

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów kształcenia podlegających ocenie.

⁷ W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy podać liczbę godzin.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60

Studia I stopnia – Religioznawstwo – interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata

Tabela 4. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596)⁸.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS ⁹
Przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.	120
Przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.	120
Przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.	232
Przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne).	120
Przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru.	75
Przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki).	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Ogólna liczba godzin dydaktycznych określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. /
2. Ogólna liczba godzin dydaktycznych określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. /
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów kształcenia podlegających ocenie.

⁹ W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy podać liczbę godzin.

Tabela 5. Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych¹⁰

Studia I stopnia

Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wstęp do religioznawstwa	W+ćw	60	5
Politologia religii	W+ćw	60	5
Socjologia religii	W+ćw	60	5
Psychologia religii	W+ćw	60	5
Filozofia religii	W+ćw	60	5
Teoria religii	W+ćw	60	5
Chrześcijaństwo starożytne i średniowieczne	W+ćw	60	5
Chrześcijaństwo nowożytne i współczesne	W+ćw	60	5
Hinduizm	W+ćw	60	5
Buddyzm	W+ćw	60	5
Religie antyczne Morza Śródziemnego	W+ćw	60	5
Religie Bliskiego Wschodu	K	30	5
Religie Polski	W+ćw	60	5
Shinto	K	30	5
Islam polityczny na Bliskim Wschodzie i Azji Południowej	W+ćw	60	5
Hermeneutyka i religia	W+ćw	60	5
Fenomenologia religii	K	30	5
Psychologia nowych ruchów religijnych	W+ćw	60	5
Metody jakościowe i ilościowe w badaniach religii	K	30	5
Komparatystyka religii	K	30	3

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów kształcenia podlegających ocenie.

Metody historyczno-filologiczne w religioznawstwie	ćw	30	5
Seminarium licencyjne	ćw	30	4
Razem:		1110	107

Studia II stopnia

Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Antropologia religii	W+ćw	60	5
Podstawy religioznawstwa	K	60	12
Kościół tradycji prawosławnej	W+ćw	60	5
Religia i nowoczesność	W+ćw	60	5
Wprowadzenie do ST i apokryfów	K	30	5
Wprowadzenie do NT i apokryfów judeochrz.	K	30	5
Topos boskości	W+ćw	60	5
Etyka	W+ćw	60	5
Psychospołeczne wymiary religijności	W+ćw	60	5
Elementy prawa wyznaniowego	K	30	2
Current religious problems of Southeast Asian Muslim majority countries	K	30	4
Material culture, religion and ritual in Ancient Greece	W+ćw	60	8
Śmierć w przestrzeni społecznej	W+ćw	60	5
Tradycje mistyczne nurtu bhakti	K	30	3
Kosmologia I antropologia kabały luriańskiej	W	30	4
Introduction to Medieval Jewish thought	K	30	4
Filozofia muzułmańska	W+ćw	60	5
Teologiczny zwrot postmodernizmu	K	30	2

Ancient Mediterranean religions	W+ćw	60	8
Wicca: historia, wierzenia, praktyk	K	30	3
Roots of Evil –social consequences of religiosity	K	30	4
Islam and the Weste	K	30	3
New Age	W+ćw	60	5
Religia a tożsamość	K	30	3
Hinduizm II	W+ćw	60	8
Buddyzm II	W+ćw	60	8
Chrześcijaństwo nowożytne I współczesne	W+ćw	60	8
Fenomenologia religii II	K	30	8
Politologia religii II	W+ćw	60	8
Kosmologia I antropologia kabały luriańskiej	W	60	3
Homo menties	K	30	3
Tantra-religious phenomenon in the past and in contemporary India	K	30	5
Potoczne modele sacrum	K	30	3
Religia w perspektywie ewolucyjnej	K	30	3
Szamanizm	W+ćw	60	5
Religie Australii I Oceanii	W+ćw	60	5
Religie Czarnej Afryki	W+ćw	60	5
Religie Indian Ameryki	W+ćw	60	5
Teoria mitu	W+ćw	60	5
Encounter of cultures and religions: facts and arts	K	15	4
Filozofia mitu	K	30	3
Homo spectator	W	30	4
Ruchy neopogańskie I narodowochrześcijańskie	W+ćw	60	5
New religious phenomena in contemporary world-Satanism	K	30	4
Seminarium tematyczne:religia-kultura I media	S	30	5

Buddyzm w świetle kanonu palijskiego	W+ćw	60	5
Religia i duchowość w kulturze wizualnej	K	30	5
Razem:		2115	232

Tabela 6. Moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta kompetencji inżynierskich / Moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela¹¹

Nazwa modułu zajęć		Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
		Razem:		

Tabela 7. Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku studiów

Lp.	Tytuł/stopień naukowy	Imię i nazwisko	Obszar wiedzy, dziedzina nauki, dyscyplina naukowa	Poziom studiów
1	profesor	Krzysztof Pilarczyk	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
2	profesor	Andrzej Szyjewski	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
3	dr hab.	Piotr Czarnecki	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów kształcenia podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

4	dr hab.	Rafał Łętocha	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/nauki o polityce/religioznawstwo	I i II
5	dr hab.	Krzysztof Mech	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
6	dr hab.	Dominika Motak	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
7	dr hab.	Elżbieta Przybył – Sadowska	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
8	dr hab.	Tomasz Sikora	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
9	dr hab.	Lech Trzcionkowski	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
10	dr	Aneta Czernatowicz-Kukuczka	Obszar nauk społecznych/Dziedzina nauk społecznych/ psychologia	I i II
11	dr	Rober Czyżykowski	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/ religioznawstwo	I i II
12	dr	Urszula Idziak-Smoczyńska	Obszar nauk humanistycznych/Dziedzina nauk humanistycznych/filozofia	I i II
12	dr	Anna Izdebska	Obszar nauk humanistycznych/ Dziedzina nauk humanistycznych/literaturoznawstwo	I i II

Tabela 8. Informacja o programach/zajęciach prowadzonych w językach obcych¹²

Nazwa programu/przedmiotu	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym cudzoziemców)
Ancient Mediterranean Religions	w. 30/ ćw. 30	zimowy	II stopień	angielski	15/4

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów kształcenia podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Tantra - the religious phenomenon in the past and in contemporary India	w.30	zimowy	II stopień	angielski	22/3
Material Culture, Religion and Ritual in Ancient Greece	w. 60	zimowy	II stopień	angielski	13/2
Migration and Religion: Past and Present in V4 Countries	EL-WYK 15	zimowy	II stopień	angielski	11/3
Homo Spectator - Religion and the Visual	w. 30	zimowy	II stopień	angielski	9/3
Introduction to Mediaeval Jewish Thought	w. 30	letni	II stopień	angielski	9/1
New Religious Phenomena in Contemporary World: Satanism	w.30	letni	II stopień	angielski	13/2
Current Religious Problems of Southeast Asian Muslim - Majority Countries	kon.30	letni	II stopień	angielski	10/1
Islam and the West - between islamophobia and Western conversions to Islam	w.30	letni	II stopień	angielski	10/2
"Root of all evil?" - Social Consequences of Religiosity	w. 30	letni	II stopień	angielski	10/2
Encounter of Cultures and Religions: Facts and Arts	w. 15	letni	II stopień	angielski	5/0
Acts of Religion: Oath, Prayer, Parable in Contemporary Philosophy	w. 30	letni	II stopień	angielski	11/2

Uwaga: W związku z dodatkowymi zapisami na kursy realizowane w semestrze letnim, liczba studentów na tych kursach (w tym również cudzoziemców goszczonych w ramach programu ERASMUS+) najprawdopodobniej wzrośnie.